

1991-09-03

§ 265 Dnr 89/205 235

Beslut att förklara Safjället i Mölndals kommun som naturreservat

Safjällsområdet har länge utnyttjats som ett rekreationsområde av allmänheten, och olika anläggningar för att underlätta detta har uppförts. Stora delar avsattes som parkmark redan i 1928 års stadsplan.

Området utpekats i översiktsplanen som ett bestående grönområde. Kommunfullmäktige i Mölndal beslutade i § 97/1989 att kommunen skulle begära delegation hos länsstyrelsen för att själv kunna inrätta ett naturreservat på Safjället. Länsstyrelsen har den 16 november 1989 beviljat kommunen denna delegation och utsett kommunstyrelsen att vara den myndighet som svarar för reservatsbildningen.

Förslag till beslut om bildande av naturreservat på Safjället med avgränsning, föreskrifter och skötselplan har utsänts på remiss till berörda myndigheter, markägare, företag och föreningar. Samtliga markägare och innehavare av särskild rätt till marken har delgivits förslaget med möjlighet att framställa eventuella erinringar.

Länsstyrelsen har gjort smärre påpekande angående vissa formuleringar samt angående skötseln av området. I övrigt har länsstyrelsen tillstyrkt förslaget. Tre enskilda sakägare har anfört erinringar mot förslaget. De berörda fastigheterna ingår som park- eller naturmark i gällande stads- och detaljplan. Kommunen anser därför att inrättande av ett naturreservat med angivna föreskrifter och skötselplan inte förändrar fastighetsägarnas rättigheter och skyldigheter ifråga om utnyttjandet av fastigheterna. Föreskrifterna och skötselplanen innebär inget intrång i pågående markanvändning, varför ingen ersättning p g a reservatsbildningen heller kan utgå. Samtliga remissyttranden med kommentarer har sammanställts i bilaga G, till handlingen "Safjällets naturreservat".

Planeringsutskottet beslutade i § 55/1991 att göra följande justeringar:

- Förslaget att anlägga en träningsplan gäller enbart Petersons äng.
- Villa Solbacken läggs utanför reservatsgränsen.

Planeringsutskottet har i § 55/1991 upprättat förslag till beslut.

Kommunstyrelsens beslut:

Det beskrivna området, som avgränsas med en kraftig linje på till handlingen "Safjällets naturreservat" bifogad karta (bilaga A), bör skyddas och vårdas på grund av sin stora

betydelse för allmänhetens rekreation och för att bevara landskapsbilden i centrala Mölndal. Kommunstyrelsen förklarar därför med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1974:1025) området som naturreservat.

Naturreservatets namn skall vara Safjällets naturreservat.

Med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen förordnar kommunen att de föreskrifter som upptagits i förteckning (bilaga B), skall gälla för reservatet samt föreskriver med stöd av 9 § naturvårdsförordningen att vård och förvaltning skall bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med upprättad skötselplan (bilaga D).

Besvär över kommunens beslut kan anföras enligt bilaga E.

SAFJÄLLETS NATURRESERVAT

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Namn	Safjällets naturreservat
Kommun	Mölndal
Socken	Mölndals stad
Läge	Mellan Toltorpsdalen och Krokslätt i centrala Mölndal
Kartblad	Ekonomiska kartbladen 7B 0e och 6B 9e
Gräns	Kraftig linje enligt bifogad karta (bilaga A)
Fastigheter	Enligt markägarförteckning (bilaga C)
Naturvårdsförvaltare	Mölndals kommun

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Safjället är ett ca 87 hektar stort, tätortsnära beläget skogsområde som till övervägande delen är bevuxet med björk, tall och gran. Berget utgör ett markant inslag i landskapet med sina branter i sydväst mot Toltorpsdalen. Vegetationen har vuxit upp under det senaste seklet efter en lång period av öppen hedartad betesmark. Genom plantering och spontan igenväxning har området fått det utseende det har idag.

Området har stort värde som rekreatjonsområde för bl a närboende. Det är genomkorsat av ett stort antal stigar och leder, som utnyttjas för promenader, löpning och skidåkning. Mellanliggande skogsområden är betydelsefulla som bär- och svampplockningsområden och som strövområden med möjligheter till olika naturupplevelser. I området finns ett flertal fornlämningar och därmed även möjligheter till kulturhistoriska upptäckter. Safjället är dessutom av stort värde för landskapsbilden i centrala Mölndal.

Området är angivet som ett närströvområde med stora friluftsvärden och som kulturhistoriskt intressant i översiktsplanen (ÖP) för Mölndals kommun. Det finns också redovisat som ett för friluftslivet värdefullt område i remissomgången av den regionala naturvårdsplanen.

Ytterligare beskrivning av områdets naturvärden finns i bifogad skötselplan (bilaga D).

ÄRENDETS BEREDNING

Safjällsområdet har länge utnyttjats som ett rekreationsområde av allmänheten, och olika anläggningar för att underlätta detta har uppförts. Stora delar av det aktuella området avsattes som parkmark i den stadsplan som 1928 upprättades för centrala Mölndal.

Nyupprättade detaljplaner har under senare år berört de yttre gränserna för området. Förslag om möjligheten att bebygga ytterligare mark inom Safjället har också väckts under de senaste åren och blivit en drivkraft att skydda området mer permanent.

Området utpekades i den nya kommunala översiktsplanen som ett bestående grönområde. Kommunfullmäktige i Mölndal beslutade i maj 1989 att kommunen skulle begära delegation hos länsstyrelsen för att själv kunna inrätta ett naturreservat på Safjället. Länsstyrelsen har beviljat kommunen denna delegation och på kommunens begäran utsett kommunstyrelsen att vara den myndighet som svarar för reservatsbildningen.

Kommunstyrelsen har vidare utsett parkförvaltningen vid gatukontoret att handlägga själva frågan, och en arbetsgrupp bestående av gatukontoret, fritidskontoret, stadsarkitektkontoret, miljö- och hälsoskyddskontoret och fastighetskontoret har bildats. Arbetsgruppen har tagit hjälp av konsult för att upprätta skötselplan och föreskrifter (GF Miljö & Natur vid GF Konsult AB).

Berörda markägare har genom ett brev daterat 12 dec 1990 underrättats om kommunens planer och kallats till informationsmöte om bakgrund och inriktning av reservatsärendet. Informationsmötet hölls den 29 januari 1991. En särskild förteckning över förekommande fastighetsägare har upprättats (se bilaga C).

Förslag till beslut om bildande av naturreservat på Safjället med avgränsning, föreskrifter och skötselplan har utsänts på remiss till berörda myndigheter, markägare, företag och föreningar. Samtliga markägare och innehavare av särskild rätt till marken har delgivits förslaget med möjligheter att framställa eventuella erinringar.

Länsstyrelsen har gjort smärre påpekanden angående vissa formuleringar samt angående skötseln av området. I övrigt har länsstyrelsen tillstyrkt förslaget. Tre enskilda sakägare har anfört erinringar mot förslaget. Ägarna av fastigheterna Bosgården 1:106, Toltorp 1:310, Krokslätt 1:141 och Toltorp 1:130 har hemställt att nämnda fastigheter undantas från naturreservatet. Ägarna av fastigheterna Bosgården 1:106 och Toltorp 1:310 har hemställt om ersättning för ianspråktagen mark om beslut om reservat ändå tas mot yrkandet.

De berörda fastigheterna ingår som park- eller naturmark i gällande stads- och detaljplan. Kommunen anser därför att inrättande av ett naturreservat med angivna föreskrifter och skötselplan inte förändrar fastighetsägarnas rättigheter och skyldigheter ifråga om utnyttjandet av fastigheterna. Föreskrifterna och skötselplanen innebär inget intrång i pågående markanvändning, varför ingen ersättning p g a reservatsbildningen heller kan utgå. Samtliga remissyttranden med kommentarer har sammanställts i bilaga G.

OMRÅDETS BETYDELSE OCH BEHOV AV SKYDD OCH VÅRD SAMT ANORDNINGAR FÖR FRILUFTSLIVET

Området har framförallt betydelse som närrekreationsområde. Det bör som sådant skötas genom underhåll av större stigar och leder och genom viss skoglig skötsel. Skogsskötseln skall dock vara underordnad friluftslivets och naturvårdens intressen. Vissa delområden bör lämnas orörda till förmån för växt- och djurlivet.

Behov finns av vissa kompletterande anordningar för friluftslivet i området. I övrigt bör området skyddas mot åtgärder som kan skada natur- och friluftsvärdena. Det bör därför förklaras som naturreservat.

ÄNDAMÅLET MED RESERVATET

Syftet med reservatsbildningen på Safjället är:

att bevara och utveckla ett centralt och välbeläget strövområde för rekreation, friluftsliv samt för allmänhetens natur- och kulturupplevelser,

att bevara ett område av stor betydelse för landskapsbilden i centrala Mölndal.

KOMMUNSTYRELSENS BESLUT

Det beskrivna området, som avgränsas med en kraftig linje på bifogad karta (bilaga A),

bör av skäl som nämnts ovan skyddas och vårdas på grund av sin stora betydelse för allmänhetens rekreation och för att bevara landskapsbilden i centrala Mölndal.

Kommunstyrelsen har därför med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1974:1025) förklarat området som naturreservat (se beslutsprotokoll § 265, Dnr 89/205 235).

Naturreservatets namn skall vara Safjällets naturreservat.

Med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen förordnar kommunen att de föreskrifter som upptagits i förteckning (bilaga B), skall gälla för reservatet samt föreskriver med stöd av 9 § naturvårdsförordningen att vård och förvaltning skall bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med upprättad skötselplan (bilaga D).

Besvär över kommunens beslut kan anföras enligt bilaga E.

Beslut i detta ärende har fattats av kommunstyrelsen i Mölndals kommun. Närvarande vid beslutstillfället framgår av sammanträdesprotokoll (1991-09-03, paragrafer 241-266, sid 2).

Handläggningen av ärendet sköttes av en arbetsgrupp med följande representanter:

Leif-Henrik Andersson
Edward Isaksson
Birgitta Jeppsson
Inge Johansson
Ella Knutsson
Christina Ryd
Gatukontoret (sammankallande)
Fastighetskontoret
Stadsarkitektkontoret
Fritidskontoret
Miljö- och hälsoskyddskontoret
Kulturförvaltningen
Melker Strand (ordförande, kommunstyrelsen)

Bilagor:

- A. Beslutskarta
- B. Reservatsföreskrifter
- C. Markägarförteckning
- D. Skötselplan
- E. Besvärshänvisning
- F. Remisslista
- G. Sammanställning av remissvar

